

*E përkthyer nga gjuha maqedone

Propozim Rregullore e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit për vendosjen e Instrumentit të Ndihmës së Paraanëtarësimit (IPA III)

Më 14 qershor 2018, Komisioni Evropian publikoi **propozim për rregullore të vendosjes së Instrumentit për Ndihmë Paraanëtarësimit (IPA III)**, si pjesë e instrumenteve të veprimit të jashtëm sipas kornizës së re financiare shumëvjeçare (MFF) për periudhën 2021 deri në 2027. Do të zbatohet nga 1 janari 2021.

Kjo rregullore përcakton kornizën e re të IPA-s, për vendet kandidate dhe potencialisht kandidate të përmendura në Aneksin I.

Në komunikatën e saj të 2 majit 2018¹, Komisioni Evropian propozoi të ndajë 14.500.000.000 euro (sipas çmimeve aktuale) për Programin e Ndihmës Paraanëtarësuese për periudhën 2021–2027. Propozohet që ky buxhet të ndahet sipas pesë prioritetëve tematike dhe të shpërndahet në bazë të performancës reale të përfituesve, e cila do të bazohet në vlerësim vjetor.

Qëllimet kryesore të IPA III janë:

1. Qëllimi i përgjithshëm i IPA III është të mbështesë përfituesit e përmendur në Aneksin I në miratimin dhe zbatimin e reformave politike, institucionale, ligjore, administrative, sociale dhe ekonomike, të cilat këta përfitues duhet t'i harmonizojnë me vlerat e Unionit dhe gradualisht të harmonizohen me rregullat, standardet, politikat dhe praktikat e Unionit në kuadër të anëtarësimit në Union, duke kontribuar në stabilitetin, sigurinë dhe prosperitetin e tyre.

2. Qëllimet specifike të IPA III janë:

- a) Forcimi i sundimit të ligjit, demokracisë, respektimit të të drejtave të njeriut, të drejtave themelore dhe të drejtës ndërkombëtare, shoqërisë civile dhe sigurisë si dhe përmirësimi i menaxhimit të migracionit përfshirë menaxhimin e kufijve;
- b) Forcimi i efektivitetit të administratës publike dhe mbështetja e reformave strukturore dhe qeverisjes së mirë në të gjitha nivelet;
- c) Përshtatja e rregullave, standardeve, politikave dhe praktikave të përfituesve të përmendur në Aneksin I, në përputhje me ato të Unionit dhe forcimi i pajtimit dhe marrëdhënieve të fqinjësisë së mirë, si dhe kontaktet dhe komunikimi ndërmjet njerëzve;

d) Forcimi i zhvillimit ekonomik dhe social përmes rritjes së lidhshmërisë dhe zhvillimit rajonal, bujqësisë dhe zhvillimit rural dhe politikave sociale dhe të punësimit, forcimi i mbrojtjes së mjedisit, rritja e qëndrueshmërisë ndaj ndryshimeve klimatike, përsheptimi i kalimit në ekonomi me emetime të ulëta të karbonit dhe zhvillimi i ekonomisë dhe shoqërisë digjitale;

e) mbështetje e bashkëpunimit territorial dhe ndërkufitar.

3. Në përputhje me objektivat specifike, prioritetet tematike për ofrimin e ndihmës sipas nevojave dhe kapaciteteve të përfituesve të listuar në Shtojcën I përcaktohen në Shtojcën II. Prioritetet tematike për bashkëpunimin ndërkufitar midis përfituesve të listuar në Shtojcën I përcaktohen në Shtojcën III. Secili prej këtyre prioritetëve tematike mund të kontribuojë në arritjen e më shumë se një objekti specifik.

PLANIFIKIMI STRATEGJIK

1. Komisioni siguron koherencë midis asistencës dhe kuadrit të politikës së zgjerimit.

2. Programet dhe veprimet sipas kësaj Rregulloreje duhet të adresojnë ndryshimet klimatike, mbrojtjen e mjedisit dhe barazinë gjinore dhe, kur është e aplikueshme, të adresojnë ndërlidhjet midis objektivave të zhvillimit të qëndrueshëm² me qëllim promovimin e veprimeve të integruara, që mund të krijojnë përfitime të përbashkëta dhe të arrijnë objektiva të shumëfishta në një mënyrë koherente.

3. Komisioni dhe Shtetet Anëtare bashkëpunojnë për të siguruar koherencën dhe përpiqen të shmangin dyfishimin midis ndihmës së marrë në kuadër të IPA III dhe ndihmës tjetër të ofruar nga Unioni, Shtetet Anëtare dhe Banka Evropiane e Investimeve.

4. Komisioni, në bashkëpunim me Shtetet Anëtare, duhet gjithashtu të ndërmarrë hapat e nevojshëm për të siguruar koordinimin dhe plotësueshmërinë me organizatat dhe subjektet shumëpalëshe dhe rajonale, të tilla si organizatat ndërkombëtare dhe institucionet financiare, agjencitë dhe donatorët jashtë Unionit.

ZBATIMI

Korniza e Programimit IPA

1. Ndihma sipas IPA III do të bazohet në një kornizë programimi IPA për arritjen e objektivave specifike. Korniza e programimit IPA do të vendoset nga Komisioni për kohëzgjatjen e kornizës financiare shumëvjeçare të Unionit.

2. Korniza e programimit IPA do të marrë në konsideratë strategjitë kombëtare përkatëse dhe politikat sektoriale.

Ndihma do të jetë e synuar dhe e përshtatur sipas situatës specifike të përfituesve të listuar në Shtojcën I, duke marrë në konsideratë përpjekjet e mëtejshme të nevojshme për të përmbushur kriteret e anëtarësimit, si dhe kapacitetet e përfituesve. Ndihma do të ndryshojë në fushëveprim dhe intensitet sipas nevojave, angazhimit ndaj reformave dhe progresit në zbatimin e këtyre reformave.

3. Pa cenuar paragrafin 4, korniza e programimit IPA do të miratohet nga Komisioni me anë të një akti zbatues.

4. Komisioni do të miratojë një kornizë programimi për bashkëpunimin ndërkufitar me Shtetet Anëtare.

5. Korniza e programimit IPA përfshin tregues për vlerësimin e progresit drejt arritjes së objektivave të përcaktuara.

² https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

Zbatimi i masave dhe metodave

1. Ndiurma në kuadër të IPA III do të zbatohet nëpërmjet menaxhimit të drejtpërdrejtë ose të tërthortë në përputhje me Rregulloren Financiare, nëpërmjet planeve të veprimit vjetor ose shumëvjeçar dhe masave të përmendura në Kapitullin III të Titullit II të [NDICI Regulation - Rregullorja mbi Instrumentin e Fqinjësisë, Zhvillimit dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar].

2. Planet e veprimit mund të miratohen sipas kësaj Rregulloreje për një periudhë deri në shtatë vjet.

Bashkëpunimi ndërkufitar

1. Deri në 3% të pakos financiare do të ndahet në mënyrë indikative, për programet e bashkëpunimit ndërkufitar midis përfituesve të listuar në Shtojcën I dhe Shteteve Anëtare, në përputhje me nevojat dhe prioritetet e tyre.

2. Shkalla e bashkëfinancimit të Bashkimit në nivelin e secilit prioritet do të jetë maksimumi 85% e shpenzimeve të pranueshme të programit të bashkëpunimit ndërkufitar. Shkalla e bashkëfinancimit të Bashkimit për asistencën teknike do të jetë 100%.

3. Niveli i parafinancimit për bashkëpunimin ndërkufitar me Shtetet Anëtare do të përcaktohet në programin e punës, në përputhje me nevojat e përfituesve të listuar në Shtojcën I dhe mund të tejkalojë përqindjen e përmendur në Nenin 49 të Rregullores ETC (Bashkëpunimi territorial evropian).

4. Kur programet e bashkëpunimit ndërkufitar ndërpriten në përputhje me nenin 12 të [ETC Regulation], mbështetja nga kjo Rregullore për programin e ndërprerë, që mbetet e disponueshme mund të përdoret për të financuar çdo veprim tjetër të pranueshëm sipas kësaj Rregulloreje.

SHTOJCA I

Shqipëria

Bosnja dhe Hercegovina Islanda

Kosova³

Mali i Zi

Serbia

Turqia

Republika e Maqedonisë⁴

Lidhja me BRIFINGUN mbi legjislacionin në vazhdim të BE-së për periudhën MFF 2021-2027:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630298/EPRS_BRI\(2018\)630298_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630298/EPRS_BRI(2018)630298_EN.pdf)

Mr. Natasha Misovska, RASh, KA

³ Ky përcaktim nuk paragjykon qëndrimet mbi statusin dhe është në përputhje me Rezolutën 1244/1999 të OKB-së dhe Opinionin e GJND-së mbi Deklaratën e Pavarësisë së Kosovës.

⁴ Republika e Maqedonisë së Veriut

